

Podpora spolupráce s USA ve vědě, výzkumu a inovacích v roce 2020

Velvyslanectví ČR ve Washingtonu sleduje řadu typů vzájemných vztahů různých aktérů, jejichž rozšiřování a prohlubování podporuje. Mezi partnery najdeme federální a státní instituce, výzkumné organizace a univerzity nebo firmy všech velikostí. Přestože byl rok 2020 zásadně ovlivněn restrikcemi, spojenými s pandemií COVID-19, podařilo se v tzv. vědecké diplomacii realizovat nebo významně posunout řadu iniciativ.

Pro diplomatické zastoupení je primárním a nejpřirozenějším partnerem vláda hostující země. V případě USA to platí i proto, že federální vláda provozuje řadu programů, které představují příležitost pro účast českých subjektů. Neaktivnějším hráčem na tomto poli dlouhodobě zůstává americké Ministerstvo obrany.

[Snahy o zapojení do prestižního programu výměn vládních vědců vyvrcholily v únoru 2020 příjezdem Dr. Irene MacAllister na 18měsíční stáž ve výzkumném týmu Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany.](#) Přestože je ČR jednou z pouze 16 zemí na světě, které mají k tomuto programu zajištěný přístup, šlo o první takovou výměnu od podepsání společného smlouvy v roce 2009.

V obranném sektoru ještě chvíli zůstaneme. Ve třetím čtvrtletí jsme prezentovali na dvacítce českých inovací, převážně ze start-upové sféry, v programu předakvizičního testování zahraničních technologií Foreign Comparative Testing nebo jsme představili výzkumný program AI Centra ČVUT zájemcům z řady armádních vývojových laboratoří. Tyto aktivity doplňují dostupné nástroje financování, které resort obrany v zahraničí podporuje a pro které je v ČR vstupní branou [Office of Naval Research Global při US ambasádě v Praze](#), se kterou při hledání nejzajímavějších projektů úzce spolupracujeme.

Skrze program podpory bezpečnostního výzkumu IMPAKT českého Ministerstva vnitra se také podařilo zajistit financování pro spolupráci českých výzkumníků s jejich americkými partnery ve vládních laboratořích v oblastech bioinformatiky, genového sekvenování (Vojenský zdravotní ústav), ale také kyberbezpečnosti (Masarykova univerzita). Tyto projekty budou postupně implementovány od roku 2021, v návaznosti na epidemiologickou situaci. Rozšíří se tak řady již úspěšných týmů, které s americkými agenturami spolupracují, ať už jde o skupinu FEL ČVUT, soutěžící v robotickém průzkumu podzemních oblastí, nebo skupinu zpracování hlasových dat FIT VUT.

Podobně jako v ČR i ve Spojených státech dopadla pandemie výrazně na vysoké školy, těžiště aktivity vědeckého diplomata se proto pro tento rok přesunulo do oblasti inovací, především do podpory české start-upové komunity. Během roku jsme pro české inovátory zajistili několik jednání s významnými americkými investory v ČR, mezi jinými i formou [návštěvy viceprezidenta pro inovace firmy Bell Helicopter](#). Postupně se daří dojednat a naplňovat program pilotních projektů, který v rámci těchto debat vznikl. Tři z nich se již rozběhly a mají velmi pozitivní ohlas.

Mezi dalšími službami pro české subjekty, které došly úspěšné realizace v roce 2020, najdeme také hledání amerických univerzitních partnerů pro testovací aktivity některých start-upů nebo podporu ve snahách o vstup na místní trh či do třetích zemí. Za neúspěšnější lze označit loňské spolupráce s firmami jako UptimAI, IDEASatica, Datlowe nebo GINA Systems.

Zajímavým vedlejším výsledkem intenzivní komunikace s českou inovační sférou je možnost propojovat její aktéry i v domácím prostředí. Letos se podařilo úspěšně zprostředkovat spolupráci českých firem a výzkumných organizací – završenou konkrétními projekty

– v oblasti vývoje povrchových úprav pro letecké aplikace nebo v přístrojové technice pro forenzní účely.

Přestože byly spolupráce s univerzitami méně časté, než v minulých letech, objevila se některá slibná jednání, mnohdy s konkrétními výsledky. Příkladem je propojení Ohio State University a několika českých pracovišť, zaměřených na kyberbezpečnost, jehož vyústěním je společná příprava grantové žádosti s FI MUNI a FEKT VUT.

Dále se podařilo zapojit ČR do programu (podnikových) stáží prestižní MIT. O hostování projevila zájem skupina šesti subjektů, malých firem i akademických pracovišť. První studentka pracuje pro jednu z inovativních českých v oblasti umělé inteligence firem od ledna 2021. V programu MIT lze nově realizovat online stáže, a to výrazně snadněji než ustavit program stáží prezenčních. Využili jsme poměrně ojedinělou příležitost, kterou paradoxně přinesla koronavirová pandemie. Podrobnosti z pilotní spolupráce přineseme v některém z příštích článků.

Jak již bylo řečeno, rok 2020 byl v mnoha ohledech velmi specifický. Celý ekonomický tým ambasády se tak v prvním a druhém čtvrtletí věnoval především problematice krizového zásobování, jednání s americkými dodavateli ochranných pomůcek i testovacích kapacit, později také podpoře některých českých výrobců a dodavatelů.

ZÚ Washington na úseku vědecké diplomacie připravuje také několik ambiciózních aktivit, u kterých byl loňský rok především časem na detailní jednání a hledání společné řeči. Ten letošní má díky tomu potenciál přinést leccos zajímavého. Zůstaňte s námi.

Luděk Moravec

Vědecký diplomat v USA